

แบบคำถามที่ประชาชนให้ความสนใจ และสอบถาม
ประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๖๗
ส่วนบัตรประจำตัวประชาชน

คำถามที่ ๑. บัตรประจำตัวประชาชนสูญหาย และได้ลงทะเบียนแอปพลิเคชัน ThaiID ไว้ จำเป็นต้องไปทำบัตรประจำตัวประชาชนใหม่หรือไม่ หรือสามารถใช้แอปพลิเคชัน ThaiID แทนบัตรประจำตัวประชาชนได้ ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ ตาม พ.ร.บ. บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๖ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๖ จัตวา ได้กำหนดให้ผู้ถือบัตรต้องมีบัตรใหม่ โดยยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่บัตรหาย ดังนั้น แม้ว่าจะได้ลงทะเบียนแอปพลิเคชัน ThaiID ไว้แล้ว จึงยังต้องขอมีบัตรใหม่ตามกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวประชาชน

คำถามที่ ๒. ขอทำบัตรประจำตัวประชาชนใหม่ที่สำนักงานเขต ตามที่อยู่ทะเบียนเท่านั้นหรือสามารถทำได้ทุกสำนักทะเบียนทุกแห่งทั่วประเทศ ต้องใช้หลักฐานอะไรบ้างในการขอมีประจำตัวประชาชน ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ.๒๕๕๒) และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้กำหนด การขอมีบัตร การขอมีบัตรใหม่ หรือการขอเปลี่ยนบัตร ให้ผู้ขอยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเขต ศาลาว่าการเมืองพัทยาและสำนักงานเทศบาลที่ให้บริการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน ทุกแห่งทั่วประเทศ โดยใช้เอกสารหลักฐานตามระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๑

ทั้งนี้ การขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรของผู้ที่เคยจัดทำบัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์ และมีข้อมูลเกี่ยวกับบัตรของผู้นั้นในฐานข้อมูลบัตรให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบประวัติการทำบัตรประจำตัวประชาชนในฐานข้อมูลทะเบียนบัตรว่ามีภาพใบหน้าที่ถูกต้องตรงกับเจ้าของรายการและเมื่อเปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วมือผ่านระบบการจัดทำบัตรของบุคคลดังกล่าว ให้เจ้าหน้าที่รวบรวมหลักฐานของผู้ขอมีบัตรเสนอให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาว่ามีคำสั่งอนุญาตให้จัดทำบัตรประจำตัวประชาชนได้ **โดยไม่ต้องเรียกเอกสารหลักฐานอื่นใดอีก**

ยกเว้นกรณีระบบแจ้งผลการตรวจสอบโดยมีเหตุปฏิเสธการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน (เปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วมือและภาพใบหน้าไม่ผ่าน) โดยหากผู้ขอมีบัตรประสงค์ดำเนินการจัดทำบัตรต่อไป ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและพิจารณาเปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วมือและภาพใบหน้าที่จัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลทะเบียนบัตรกับลายพิมพ์นิ้วมือและภาพใบหน้าของผู้ขอมีบัตรด้วยตัวเอง เพื่อยืนยันว่าเป็นบุคคลเดียวกัน และในกรณีเช่นว่านี้หรือไม่ปรากฏลายพิมพ์นิ้วมือในฐานข้อมูลทะเบียนบัตรพนักงานเจ้าหน้าที่อาจเรียกเอกสารหลักฐานหรือสอบสวนเจ้าบ้านหรือบุคคลผู้น่าเชื่อถือแล้วแต่กรณีเพิ่มเติมได้เท่าที่จำเป็น

คำถามที่ ๓. ทำบัตรประจำตัวประชาชนครั้งแรกใช้ค่านำหน้านาม ด.ญ. ปัจจุบันอายุ ๑๗ ปี ต้องการเปลี่ยนบัตรประจำตัวประชาชนกรณีเปลี่ยนค่านำหน้านามเป็น น.ส. ต้องใช้หลักฐานอะไรบ้าง และต้องขอมีบัตรประจำตัวประชาชนตามทะเบียนบ้านเท่านั้นใช่หรือไม่ ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๒) และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้กำหนด การขอมีบัตร การขอมีบัตรใหม่ หรือการขอเปลี่ยนบัตร ให้ผู้ขอยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเขต ศาลาว่าการเมืองพัทยาและสำนักงานเทศบาลที่ให้บริการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน ทุกแห่งทั่วประเทศ

การขอเปลี่ยนบัตรกรณีมีการแก้ไขรายการคำนำหน้านามในทะเบียนบ้านจาก ด.ญ. เป็น น.ส. นั้น ผู้ขอเปลี่ยนบัตรจะต้องมีบัตรเดิมที่มีรายการคำนำหน้านามเป็น ด.ญ. และหากผู้ขอเปลี่ยนบัตรเคยจัดทำบัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์และมีข้อมูลเกี่ยวกับบัตรของผู้นั้นในฐานข้อมูลบัตร ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบประวัติการทำบัตรประจำตัวประชาชนในฐานข้อมูลทะเบียนบัตรว่ามีภาพใบหน้า ถูกต้องตรงกับเจ้าของรายการและเมื่อเปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วมือผ่านระบบการจัดทำบัตร ของบุคคลดังกล่าวให้เจ้าหน้าที่รวบรวมหลักฐานของผู้ขอมีบัตรเสนอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ พิจารณามีคำสั่งอนุญาตให้จัดทำบัตรประจำตัวประชาชนได้ **โดยไม่ต้องเรียกเอกสารหลักฐานอื่นใดอีก**

ยกเว้นกรณีระบบแจ้งผลการตรวจสอบโดยมีเหตุปฏิเสธการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน (เปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วมือและภาพใบหน้าไม่ผ่าน) โดยหากผู้ขอมีบัตรประสงค์ดำเนินการ จัดทำบัตรต่อไป ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและพิจารณาเปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วมือ และภาพใบหน้าที่จัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลทะเบียนบัตรกับลายพิมพ์นิ้วมือและภาพใบหน้าของผู้ขอ บัตรด้วยตนเอง เพื่อยืนยันว่าเป็นบุคคลเดียวกัน และในกรณีเช่นว่านี้หรือไม่ปรากฏลายพิมพ์นิ้วมือ ในฐานข้อมูลทะเบียนบัตร **พนักงานเจ้าหน้าที่อาจเรียกเอกสารหลักฐานหรือสอบถามเจ้าบ้าน หรือบุคคลน่าเชื่อถือแล้วแต่กรณีเพิ่มเติมได้เท่าที่จำเป็น**

คำถามที่ ๔. การขอมีบัตรประจำตัวประชาชน กรณีเปลี่ยนที่อยู่ต้องเตรียมเอกสารอะไรบ้าง สามารถยื่นคำร้อง ต่างสำนักทะเบียนอำเภอที่มีชื่ออยู่ในรายการทะเบียนบ้านใช่หรือไม่ ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ต้อง ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๒) และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้กำหนด การขอมีบัตร การขอมีบัตรใหม่ หรือการขอเปลี่ยนบัตร ให้ผู้ขอยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเขต ศาลาว่าการเมืองพัทยาและสำนักงานเทศบาลที่ให้บริการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน ทุกแห่งทั่วประเทศ

การขอเปลี่ยนบัตรกรณีเปลี่ยนที่อยู่ นั้น ผู้ขอเปลี่ยนบัตรจะต้องมีบัตรเดิม โดยหากผู้ขอ เปลี่ยนบัตรเคยจัดทำบัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์และมีข้อมูลเกี่ยวกับบัตรของผู้นั้น ในฐานข้อมูลบัตรให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบประวัติการทำบัตรประจำตัวประชาชนในฐานข้อมูล ทะเบียนบัตรว่ามีภาพใบหน้าถูกต้องตรงกับเจ้าของรายการและเมื่อเปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วมือ ผ่านระบบการจัดทำบัตรของบุคคลดังกล่าวให้เจ้าหน้าที่รวบรวมหลักฐานของผู้ขอมีบัตรเสนอให้ พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณามีคำสั่งอนุญาตให้จัดทำบัตรประจำตัวประชาชนได้ **โดยไม่ต้องเรียก เอกสารหลักฐานอื่นใดอีก**

ยกเว้นกรณีระบบแจ้งผลการตรวจสอบโดยมีเหตุปฏิเสธการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน (เปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วมือและภาพใบหน้าไม่ผ่าน) โดยหากผู้ขอมีบัตรประสงค์ดำเนินการ จัดทำบัตรต่อไป ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและพิจารณาเปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วมือ

//และภาพใบหน้า...

และภาพใบหน้าที่จัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลทะเบียนบัตรกับลายพิมพ์นิ้วมือและภาพใบหน้าของผู้ขอ
มีบัตรด้วยตนเอง เพื่อยืนยันว่าเป็นบุคคลเดียวกัน และในกรณีเช่นนี้หรือไม่ปรากฏลายพิมพ์นิ้ว
มือในฐานข้อมูลทะเบียนบัตร พนักงานเจ้าหน้าที่อาจเรียกเอกสารหลักฐานหรือสอบสวนเจ้าบ้าน
หรือบุคคลผู้นำเชื่อถือแล้วแต่กรณีเพิ่มเติมเท่าที่จำเป็น

คำถามที่ ๕. ข้าพเจ้าเป็นคนไทยแต่ย้ายไปอยู่ประเทศออสเตรเลียตามมารดา ขณะอายุ ๕ ขวบ ไม่เคยกลับมา
ประเทศไทยเลยเป็นระยะเวลา ๓๓ ปี มีความประสงค์จะกลับมาอยู่ประเทศไทย อยากทราบว่า
จะทำบัตรประจำตัวประชาชนได้หรือไม่และต้องใช้เอกสารอะไรบ้าง ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่
ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ ตาม พ.ร.บ. บัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๖ กำหนดให้
ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งมีอายุตั้งแต่ ๗ ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกิน ๗๐ บริบูรณ์ และมีชื่อในทะเบียนบ้าน
ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนภายในกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่มียอายุ ๗ ปีบริบูรณ์ แต่หาก
ผู้ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนขอมีบัตรครั้งแรก โดยมิได้ยื่นคำขอภายในกำหนดระยะเวลา
ดังกล่าวพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องเรียกสูติบัตร หากไม่มีให้เรียกหลักฐานเอกสารอื่นที่ทางราชการ
ออกให้ได้อย่างใดอย่างหนึ่ง (ถ้ามี) และสอบสวนเจ้าบ้าน หรือบุคคลนำเชื่อถือ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง
ว่าผู้ขอมีบัตรเป็นเจ้าของรายการที่แท้จริงและมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด
ตามระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔
และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๑

ทั้งนี้ หากเอกสารหลักฐานดังกล่าวสามารถตรวจสอบข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยง
กับฐานข้อมูลของสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง ได้ ให้เจ้าหน้าที่และพนักงานเจ้าหน้าที่
ตรวจจากฐานข้อมูลดังกล่าว โดยไม่ต้องเรียกเอกสารหลักฐานจากผู้ขอมีบัตร ตามระเบียบ
กรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑ ข้อ ๕
